

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради
економічного факультету
прот. № 1 від 01.09.2020 р

Рекомендовано
на засіданні кафедри
УДіКФ
прот. №1 від 27.08.2020

СИЛЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

ГРОШІ І КРЕДИТ

I семестр 2020-2021 навчального рік

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

спеціальність 051 Економіка

освітня програма Економіка підприємства

галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 071 Облік і оподаткування

освітня програма

- Облік і оподаткування (ОіА)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітня програма

- Управління фінансами, банківська справа і страхування (УФБСС)

- Управління фінансами та трейдинг на світових фінансових ринках (УФТСФР)

спеціальність 073 Менеджмент

освітня програма

- Менеджмент організацій і адміністрування (МОіА)

- Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності (МЗЕД)

- Управління персоналом та економіка праці (УПЕП)

спеціальність 075 Маркетинг

освітня програма Маркетинг (М)

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

освітня програма Підприємництво (П)

галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

освітня програма Публічне управління та адміністрування (ПУА)

1. Команда викладачів:

Лектор:

Войтов Іван Миколайович (старший викладач),

Контакти: +38 (057) 730-19-82, e-mail: voytov55@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: 13.00-14.00 середа - четвер

Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 1 корпус, 3 поверх, 309 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

ГРОШІ І КРЕДИТ

I семестр 2020 курс си́ллабус

102-ОАОКД-Д19; 103-ФС-Д19; 104-ФТ-Д19; 105-М-Д19; 106-МОА-Д19;
107-ПУА-Д19; 108-ЕП-Д19; 109-П-Д19; 111-УПЕП-Д19;
123-ФС-Д20; 124-ФТ-Д19.

Лекції:

Вівторок (кожен тиждень), 11:00 – 12:20 (01.09.20-20.12.20)
Аудиторія: 3.507 (перший та другий курс)

Практики:

Понеділок (парний тиждень), 11:00 – 12:20 (01.09.20-20.12.20)
Аудиторія: 2.422, 106-МОА-Д19; 107-ПУА-Д19;

Середа (парний тиждень), 12:40 – 14:00 (16.09.20-20.12.20)
Аудиторія: 1.307 123-ФС-Д20; 124-ФТ-Д19.

Понеділок (непарний тиждень), 11:00 – 12:20 (01.09.20-20.12.20)
Аудиторія: 3.213 102-ОАОКД-Д19; 103-ФС-Д19; 104-ФТ-Д19;
105-М-Д19; 111-УПЕП-Д19;

Понеділок (непарний тиждень), 12:40 – 14:00 (01.09.20-20.12.20)
Аудиторія: 3.403 108-ЕП-Д19; 109-П-Д19;

Питання теорії і практики грошового обороту, грошового, валютного і кредитного ринків постійно перебувають у центрі уваги не тільки фахівців, а й широких верств населення, не втрачаючи свою актуальність в усі періоди існування людства. Гроші та кредит – це явища, які нерозривно пов'язані з усіма процесами суспільного відтворення. Рух грошей і кредиту супроводжує рух товарів і товарний обмін. Своєю чергою, необхідність прискорення товарного обміну супроводжується вирішенням задач щодо прискорення руху грошей, а також щодо розвитку та впровадження нових модифікацій грошових і кредитних відносин. Грошово-кредитна сфера активно впливає на всі галузі та стадії економічного розвитку в країні. Наприклад, стабільна валюта є однією з умов зростання виробництва та доходів населення, а розвиток кредитної системи є поштовхом до накопичення капіталів, зростання заощаджень та інвестицій в економіці. Крім того, грошові, валютні та кредитні ринки не тільки пов'язані й впливають на інші сфери економіки, а й пов'язані та взаємодіють між собою. Наприклад, розвиток кредитних відносин і кредитного ринку розширює можливості застосування грошей як капіталів, породжує розвиток нових видів підприємницької діяльності і нарощення прибутків в економіці.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смислову компетентність (формування та розширення світогляду студента в області процесів та явищ, що відбуваються в економіці та їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання грошових та кредитних ресурсів держави);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області грошового обороту держави);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості про основні характерні риси сучасної грошової системи України її структури, цілей, функцій та принципів функціонування її окремих ланок);

4. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області основних економічних категорій та законів функціонування грошей та кредиту; набуття вмінь оперувати нормативно-правовими документами НБУ, аналізувати основні показники грошового обороту та грошової маси, їх структуру та динаміку за допомогою сучасних інформаційних технологій);

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проєктів в області аналізу та використання спеціальних нормативно-правових документи, що регулюють грошово-кредитні відносини в державі; вміння презентувати власний проєкт та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку

нетрадиційних підходів до аналізу поточної інформації про заходи монетарної політики і прогнозування їх наслідки для економіки в цілому).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви бажаєте опанувати теоретичні засади щодо закономірностей функціонування грошово-кредитних відносин в умовах сучасного суспільного відтворення, а саме: закономірностей грошово-кредитного обігу в умовах ринкового господарства; принципів та форм організації сучасної грошово-кредитної системи; особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту; характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності; функціонуванню спеціалізованих небанківських інститутів; сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння економіки.

Курс присвячено вивченню сутності грошей як економічної категорії та їх ролі у процесі суспільного відтворення; основних економічних категорій та законів функціонування грошей та кредиту; законів та підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють грошову, кредитну та банківську діяльність; основних характерних рис сучасної грошової системи України її структури, цілей, функцій та принципів функціонування її окремих ланок; економічного змісту та механізмів здійснення базових банківських операцій та надання банківських послуг; стану, проблем та перспектив розвитку грошової, кредитної та банківської систем України;

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам глибоке розуміння теоретичних, організаційно-правових та практичних засад грошово-кредитні відносини в державі.

Кількість кредитів ECTS – 4.

Лекції – 30 годин.

Практики – 15 годин.

Самостійна робота – 75 годин.

Курс складається з **однієї лекції раз на тиждень та одного практичного заняття раз у два тижні**. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання для аналізу основних показників грошового обороту та грошової маси, їх структури та динаміки.

Теми курсу

Змістовий модуль 1. Грошова система та грошовий оборот.

Тема 1. Сутність і функції грошей

Тема 2. Грошовий обіг і грошова маса

Тема 3. Грошовий ринок
Тема 4. Грошові системи
Тема 5. Інфляція і грошові реформи

Змістовий модуль 2. Кредитна система суспільства та методи грошово-кредитного регулювання.

Тема 6. Кредит у ринковій економіці
Тема 7. Кредитна система. Центральні банки
Тема 8. Комерційні банки та їх основні операції
Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку
Тема 10. Валютний ринок і валютні системи
Тема 11. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми співробітництва їх з Україною

Гроші і кредит / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають вивчення прийомів та методів щодо формування й обробки необхідної інформаційної бази грошової кредитної та банківської систем країни. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк.	Тема лабораторних практичних, семінарських занять
1	2	Тема1. Сутність і функції грошей	2	Роль держави у творенні грошей
2	2	Тема2. Грошовий оборот і грошова маса		
3	2	Тема2. Грошовий оборот і грошова маса	2	Розрахунок показників оцінки стану грошового обороту
4	2	Тема 3. Грошовий ринок		
5	2	Тема 3. Грошовий ринок	2	Грошово-кредитний мультиплікатор
6	2	Тема 4. Грошові системи		
7	2	Тема 5. Інфляція та грошові реформи	2	Створення грошової системи України Грошові реформи в Україні
Перевірка модульних завдань				
8	2	Тема 6. Кредит у ринковій економіці		
9	2	Тема 6. Кредит у ринковій економіці	2	Розрахунок параметрів кредитних угод
10	2	Тема 7. Кредитна система. Центральні банки		
11	2	Тема 8. Комерційні банки та їх основні операції	2	Операції комерційних банків. Грошово-кредитна політика НБУ
12	2	Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку		
13	2	Тема 10. Валютний ринок і валютні системи	2	Фінансові посередники грошового ринку
14	2	Тема 10. Валютний ринок і валютні системи		
15	2	Тема 11. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми співробітництва їх з Україною	2	Валютна політика та роль НБУ в її реалізації

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з 20 варіантів тем для створення власного проекту впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **15 балів до поточного модульного контролю**. За невиконане завдання бали не нараховуються.
- Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 50% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Назва теми	
1.	Аналіз динаміки та структури грошової маси в Україні у 200_-200_ рр. (200_ р.)
2.	Аналіз динаміки та питомої ваги банкнот і монет в агрегаті M0 у 200_-200_ рр. (200_ р.)
3.	Аналіз впливу економічних факторів на швидкість обігу грошей
4.	Оцінка впливу швидкості обігу грошей на грошову масу в Україні
5.	Проблеми розвитку попиту та пропозиції на грошовому ринку України
6.	Особливості використання фінансових інструментів на грошовому ринку України у 20_-20_ рр. (20_ р.)
7.	Євро: переваги та проблеми сьогодення
8.	Аналіз валютного ринку України у 20_-20_ рр. (20_ р.)
9.	Аналіз динаміки валютного курсу в Україні у 20_-20_ рр. (20_ р.)
10.	Проблеми курсоутворення в умовах сучасних вітчизняних реалій
11.	Особливості валютного регулювання в Україні у 20_-20_ рр. (20_ р.)
12.	Наслідки запровадження в Україні режиму вільного плавання гривні
13.	Кредитний ринок України: стан та перспективи розвитку
14.	Проблеми розвитку іпотечного кредитування в Україні

15.	Аналіз ринку споживчого кредитування в Україні у 20_-20_ рр. (20_р.)
16.	Розвиток кредитних відносин у Львівській області
17.	Ціноутворюючі фактори ринку кредитних ресурсів
18.	Співпраця України з МВФ: аргументи “за” і “проти”
19.	Ефективність співпраці України зі Світовим банком
20.	Перспективи співпраці України з ЄБРР

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування лекцій нараховуються бали, **максимальна сума становить 5 бала.**

Практичні заняття:

Оцінюються за правильним вирішенням запропонованих завдання та ступенем залученості. Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання грошей і кредиту, та на ефективність грошово-кредитної політики. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума за чотири практичні заняття в модулі становить 40 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (15 питань в тесті). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Іспит:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал, який зараховується як загальна модульна оцінка. Якщо студент погоджується, модульна оцінка складає бал за іспит, якщо не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання екзаменаційного білету. (Додаток 1).

Команда викладачів:

Войтов Іван Миколайович (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-f-ua/kolektiv-kafedri-f-ua/voitov-f-ua>) – лектор з питань грошей та кредиту в УкрДУЗТ. Старший викладач кафедри УДіКФ. Напрямки наукової діяльності: удосконалення методів оцінки та управління господарським ризиком підприємства залізничного транспорту.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>